

Történeti konferencia

Történeti antropológia címmel kétnapos tudományos ülészek kezdődött hétfőn a Magyar Tudományos Akadémia székházában. A rendezvény — melyet az MTA nyelv- és irodalomtudományok osztálya és kulturális antropológiai munkabizottsága szervezett — Harmatta János akadémikus nyitotta meg. Az ülészekon etnográfusok, folkloristák, történészek és szociológusok több mint húsz előadást tartanak. Tudományáguk sajátos eszközeivel a múlt és a jelen viselkedésformáit, társadalmi kapcsolatait kutatják, így próbálván rekonstruálni a vizsgált korszakban élt generációk mindennapi gondolkodásmódját. Általános elméleti és módszertani kérdések mellett a konferencián három témát vitatnak meg.

Az úgynevezett populáris kultúra elemzése során a műveltségnek azt a tartományát vizsgálják, amely a hagyományos paraszti és az elitnek nevezett kultúra között helyezkedik el. Az előadók áttekintik az egyházi reformok befolyását a paraszti világrépre, kultúrára, feltárva a társadalom és a műveltség rétegződése

közötti összefüggéseket. A tánc- és a lakáskultúrára vonatkozó példák felsorakoztatása után eljutnak a XIX. század kalendáriumaiknak, napi sajtójának az egész társadalom gondolkodásmódját befolyásoló szerepéhez.

A család- és háztartásszervezet, valamint a rokonsági kapcsolatok múltját vizsgálva elsősorban egyes közösségek és családok összetételét, sorsát, a parasztemberek s kézművesek életpályáját elevezték fel. A történeti antropológia módszereivel a történetírás összegző, statisztikai átlagokra építő megállapításaival szemben árnyaltabb képet kívánnak festeni a múltra vonatkozó adatokból.

A különböző társadalmi rétegek életformáit kutatva példákat ismertettek a XVIII. században Dunántúlon élt parasztemberek életpályáiból, felidézik a kisnemesek családi viszonyait, háztartásait szokásait. Végül elemzik azt is: a múlt században a nagyvárosi környezetbe került nők élet-sorsát, családalapítását miként befolyásolta az illő kelendő összegyűjtésének szokása.

Nemzetközi tanácskozás

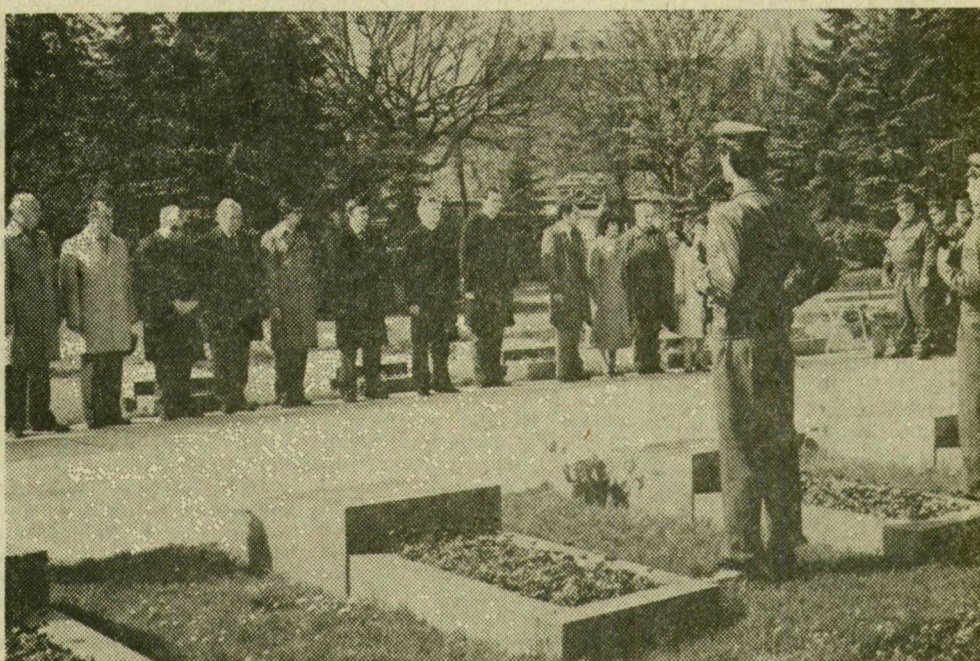
Hétfőn a SZOT székházában nemzetközi tanácskozás kezdődött a szakszervezetek munkavédelmi sajtópropagandájáról. A tanácskozáson az európai szocialista országok szakszervezetei központjainak a sajtóterjesztéssel foglalkozó vezető munkatársai vesznek részt. (MTI)

Farkas Bertalan a Munkás-örsegnél

Hétfőn az úrhajózási világnap alkalmából a munkásörseghöz látogatott Farkas Bertalan úrhajós alezredes. Borbély Sándor, a munkásörsegi országos parancsnok tájékoztatta a testület tevékenységéről, ezt követően Farkas Bertalan a munkásörparancsnoki iskolán találkozott az országos parancsnokság szolgálati vezetőivel, pártaktivistáival.

Koszorúzási ünnepség Budapesten

Komócsin Zoltán születésének 60. évfordulója alkalmából

Enyedi Zoltán felvétele

Komócsin Zoltán újságíró, a magyar munkás- és ifjúsági mozgalom kiemelkedő személyisége születésének 60. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget rendeztek hétfőn Budapesten, a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi pantheonjának sírsétányán. Arra a kiváló politikusra emlékeztek, aki 1962-től haláláig tagja volt a párt Politikai Bizottságának, 1965 után pedig a Központi Bizottság külügyekért felelős titkáráként végzett elismert tevékenységet, 1974-től pedig a Népszabadság szerkesztő bizottságának vezetője volt.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében Maróthy László, az MSZMP PB tagja, a budapesti pártbizottság első titkára és Szürös Mátyás, a Központi Bizottság osztályvezetője, a KISZ Központi Bizottsága képviselőjében Szandtner Iván, a KB titkára és Tóth András, a Külügyminisztérium részéről Puja Frigyes miniszter

és Somodi Gyula, a minisztérium pártbizottságának titkára, az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága nevében Papdi József titkár, a Szeged városi pártbizottság képviselőjében Török József első titkár, az országgyűlés titkársága részéről Péter János alelnök és Darvasi István, az országgyűlés külügyi bizottságának titkára, a Csongrád megyei Tanács nevében Petrik István elnökhelyettes, Szeged város Tanácsa részéről Papp Gyula

la tanácselnök, a Népszabadság szerkesztő bizottsága képviselőjében Berecz János főszerkesztő és Renyi Péter főszerkesztő-helyettes, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége nevében Fodor László, a MUOSZ alelnöke és Király András főtitkár koszorúzott.

Elhelyezték a megemlékezés és a kegyelet virágait a családtagok, a volt harcosok és a Komócsin Zoltánról elnevezett szocialista brigádok képviselői is.

Április 21-én, Vásárhelyen

Névadójukra emlékeznek

Névadója, Komócsin Zoltán születésének 60. évfordulója emlékezik április 21-én, csütörtökön délután 14 órától a vásárhelyi vendéglátó és kereskedelmi szak-közép- és szakmunkásképző iskola nevelőtestülete és tanulóifjúsága.

Az intézmény igazgatója, dr. F. Kiss Zoltán megnyitója után dr. Agoston József, az SZMT vezető titkára tart ünnepi beszédet. Ezt rövid műsor követi, majd a megemlékezés a Komócsin-dom-bormű megkoszorúzásával ér véget.

Lakótelepi kálváriák 1.

Jégkorszak Makkosházán

A Makkosházi városrészlakóinak többsége fagyoskodott lakásában ezen a télen. A lakók és közös képviselőik mentek panaszra, akire csak tudtak: ha hideg van a lakásokban, akkor legalább a fűtési díjból engedjenek el. Az illetékesek össze-vissza küldözgették őket a Városgazdálkodási Vállalat a DELÉP garanciaüzeméhez, az vissza. Meleg (többnyire) nem lett, a díjat (többnyire) nem engedték le.

Az OTP naponta 6-7 panaszos levelet kapott az újonnan épült városrészt válogó lakóitól. A helyzet végül odáig mérgesedett, hogy a Gát utca 6. és 8. számú házak lakói kollektíven megtagadták a fűtési számla befizetését. Ha nincs szolgáltatás, milyen jogon fizetitek ki a lakóval az árat? — érvelték. Az OTP közös értekezletet hívott össze, melyen részt vettek a lakók képviselői, a DELTERV, a DELEP, a Beruházási Vállalat, az OTP és a Városgazdálkodási Vállalat munkatársai. Sorozatunk ennek az április 15-én tartott megbeszélésnek a krónikája — kiegészítve a lakók által később elmondott, nem a fűtésre, hanem az új lakások általános állapotára, s a javításukat célzó ügyintézésre vonatkozó tapasztalatokkal.

Ahogy esik, úgy puffan

A Gát utca minden lakásában támadt fűtési probléma. Ezeknek a házaknak a nyár közepén volt a műszaki átadása, a fűtés beszabályozására azonban a fűtési idény kezdetéig sem került sor. Az itteni helyzethez hasonlóan korábban előfordult már a Rókus 306-os épületben, ahol a helyszíni vizsgálat során megállapították, a radiátorok tagszáma 28 százalékkal eltér a tervtől. Az esetek 11 százalékában nagyobb tagszámú fűtőtestet szereltek be, 17 százalékában kisebbet. Így aztán a pontosan megtervezett egyensúly fölbomlott: másutt adja le a hőt a radiátor, egyik helyen vacognak, a másik helyen az utcát fűtik.

Hogyan fordulhat ez elő? Amikor a gyártómű elkezd egy szeriát, akkor egy ideig egyforma tagszámú radiátort gyárt. Ha nincs a DELÉP-nek megfelelő radiátora, beépít olyat, amilyen éppen raktáron van, hogy ki le-

hessen próbálni a rendszert. Lehet, hogy kezdetben megvan a jószándék: majd ha lesz megfelelő, kicserélik. Később azonban elvonulnak, anélkül, hogy visszacserélnék a fűtőtesteket. Magyarán persze lehet, a lényeg mégis: ahogy esik, úgy puffan, míg a panaszok föl nem halmozódnak, addig senki sem foglalkozik a dologgal.

Holott van, akinek ez a dolga, ezért fizetik. A fizetést nyilván fölvette ez esetben is, anélkül, hogy a szakembernek nem túl nehezen észlelhető hibákat fölfedezte volna. Ez az illetékes a beruházó vállalat műszaki elnökre, akinek ügyélnie kellene arra, hogy minden a terv szerint készüljön el. A fűtőtestek tagszáma Makkosházán sem stimmel. Egyelőre senki sem tudja, hol és hány radiátor tér el a tervtől. Annyi azonban bizonyos, hogy ezáltal szabályozhatatlanná válik az egész rendszer.

Nátha, hurut, gyulladás

A Gát utca 8-ban meghalt egy kisgyermek tüdőgyulladásban. Egyébként is súlyosan beteg volt, környezetében mégis azt állítják: a hideg, északi fekvésű lakás tartósan alacsony hőmérsékletének is része volt a tragédiában.

Egészséges emberek persze túlélték a fűtőrendszer katasztrófális bemutatkozását. Ahogyan az egyik közös képviselő elmondta, a kisgyermekes szülők a fél telet a gyermekorvosnál töltötték. Nátha, légszűrés, tüdőgyulladás riogatta őket. Hősugárzó nélkül sokan fűrdetni sem merték gyermekeiket. A fürdőszobában ugyanis az előírt 24 Celsius fok helyett olykor csak 16-17-et mértek a lakók.

Különösen az északi fekvésű, alsó szinteken levő lakásokban jártak. Az épület fölső szintjein, ha el is érte a hőmérséklet a 21-22 fokot, lenn nem volt több 16-17-nél. A Gát utca 6-ban például egy szerelő azt „sügtá” a lakóknak, hogy a legalsó északi fekvésű lakás, amely alatt fűtetlen alagsori helyiség helyezkedik el, bizonyosan nincs szigetelve. Azt javasolta, szedjék föl a padlószőnyeget és fúrjanak a betonba, ha egy idő után nem hoz fel hungarocelladobokat a fűró, ez azt bizo-

nyítja, hogy hiányzik a szigetelés. A műszaki dolgokban járatlan lakóknak nincs módjuk ellenőrizni az ilyen információkat. A megbeszélésen ugyan azt állították, a szigetelés hiánya műszakilag lehetetlen. A lakók azonban gyanakodnak: ezekben a lakásokban minden elképzelhető.

Ugyanebben a házban öt lakásban kellett kicserélni a radiátorokat. A közös képviselő javasolta, hogy vizsgálják fölül az összes északi lakás fűtőtesteit — azokat is, amelyekben még nem laktak — és egyszerre cseréljék ki az összes meg nem felelőt. Ennek ellenére — józan megítélés szerint észszerűtlenül — minden lakásba külön-külön sétáltak ki a szerelők.

Az északi oldal általában hidegebb. A lakók tapasztalata szerint, amikor a déli oldalon 21 fok van, az északi fekvésű szobákban 16-17 foknál nem megy följebb a hőmérséklet. Mi van ilyenkor? Ha kijönnek hőmérőzni, melyik értéket veszik figyelembe? A lakók gondját súlyosbítja, hogy a tucatlakások nagy szobája, amely egyedül alkalmas nappalnak, a déli oldalon található, a kisebb lakásokba kerültek a hidegebb oldalra. Márpedig a lakások beosztásából következően egyedül ezek használhatók gyerekszobának.

Gyakorlatilag vége a fűtési idénynek. De mi lesz jövőre? Történik-e addig megnyugtató intézkedés a fázó lakók érdekében?

Tanács István

Anyagvizsgáló berendezések bemutatója

Tizennyolc NSZK-beli iparvállalat mutatja be ipari anyagvizsgáló berendezéseit a hétfőn kezdődött és április 21-ig nyitva tartó Textexpo '83 szakkiallításán. A rendezvénynek a kőbányai vásárváros 25-ös pavilonja ad otthont. A kiállítást előadás-sorozat is kíséri, amelyben az NSZK-beli szakemberek az ipari termékek minőségét javító vizsgálati módszereket ismertetik és legújabb kísérleteikről is számot adnak.

A kiállítás megnyitóján a Gépipari Tudományos Egye-

Új pénzürméket bocsátott ki a Magyar Nemzeti Bank

Módosított 10 és 5 forintosok, új 20 forintosok

A Magyar Nemzeti Bank április 18-án új 20 forint névértékű, továbbá módosított kivitelezésű 5 és 10 forintos pénzürméket bocsátott ki.

A 20 forintos érmék bevezetését a forgalom szükségleteinek jobb kielégítése, továbbá a különféle automata jelenleginél nagyobb címletű érmékkel való ellá-

tása indokolja. A fém 20 forintos könnyebb és kisebb a meglévő régi 10 forintosnál. Ennél is kisebb az új 10, s még kisebb az új 5 forintos, amelyeket azért bocsátottak ki, hogy fém-pénzeink egymással összhangban legyenek, s a különböző címleteket jól lehessen különböztetni egymástól. A sárgás színű 10 forintos alubronzból, a fehérén fénylő 5 forintos a hűszaszhoz hasonlóan kupronikkelből verték. A 20 és a 5 forintos érme széle recés, a 10 forintos sima, úgy nevezet szelődisszel készült.

Az új pénzek megjelenése után is érvényben maradnak a 20 és 10 forintos bankjegyek, és a régi 10 és 5 forintos érmék. Hús- és tízforintos bankjegyekből újjabbakat már nem nyomnak, a meglévő készletek elhasználódásig maradnak forgalomban. A régi 10 és 5 forintos érméket olyan ütemben vonják be ahogyan azokat az újakkal helyettesíteni tudják. A Magyar Nemzeti Bank az új 20, 10, és 5 forintos érméket fokozatosan bocsátja a gazdálkodó szervezetek rendelkezésére. (MTI)

Eltemették Klaukó Mátyást

Mély részvétellel kísérték utolsó útjára hétfőn Békéscsabán Klaukó Mátyást, a munkásmozgalom régi harcosát, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és Központi Ellenőrző Bizottságának volt tagját, országgyűlési képviselőt, Békés megye tanácsának nyugalmazott elnökét. Ravatalánál diszorséget állt politikai, társadalmi és kulturális életünk több vezető képviselője az elhunyt volt harcosársai, munkatársai és barátai.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és Ellenőrző Bizottsága, valamint az országgyűlés nevében Papp Lajos államtitkár, a Központi Ellenőrző Bizottság tagja, a Minisztertanács Tanácsai Hivatalának elnöke búcsúzott Klaukó Mátyástól, felidézte küzdelmes életének főbb állomásait.

Az MSZMP Békés megyei bizottsága, Békés megye Tanácsa, a család és a barátok nevében Gyulavári Pál megyei tanácselnök, szülőfalujának lakossága, a volt harcosársak, barátok és tisztelők nevében Lehoczky Pál, a tótkomlói tanács elnöke búcsúzott Klaukó Mátyástól, a békéscsabai városi tanács által adományozott díszsír helyen temették el. A koszorúk sokaságával borított sírnál az Internacionálé hangjaival vettek végső búcsút az elhunytól. (MTI)